

Souhrnná závěrečná zpráva Mezinárodního festivalu DIVADLO za rok 2021

Mezinárodní festival DIVADLO v Plzni vždy na začátku září každý rok symbolicky otevírá novou divadelní sezónu. Jeho podtitul **Fandíme divadlu** však letos, po jaru bez jakýchkoliv živých představení, získal na novém významu. Letošní ročník vytvořil nejen tradičně platformu pro setkání divadelních kultur a umělců z evropských zemí, ale poukázal také na skutečnost, jak je důležité a cenné vrátit se k „normálnímu“ divadlu, vnímaném skrze osobní přítomnost v hledišti.

Zahraniční i domácí program plnil náš hlavní festivalový cíl - uvádět mimořádně kvalitní inscenace a **i přes komplikace způsobené pandemickou situací jsme připravili festival v plném rozsahu a ve stanoveném termínu**. Návštěvníci tak viděli výběr toho nejzajímavějšího, co evropská a samozřejmě i domácí scéna v současné době nabízí. 29. ročník festivalu DIVADLO musel vzhledem k mezinárodní situaci pochopitelně také provést jisté programové změny, nicméně navzdory všemu účast souborů i zájem publika prověřily význam a smysluplnost této akce. Díky důsledné přípravě a dobré organizaci neovlivnila koronakrize celkový rozsah a zaměření festivalu. Některé inscenace byly na festivalu uvedeny krátce po své premiéře.

Dramaturgie a návštěvnost

V rámci hlavního zahraničního programu se v Plzni představily čtyři soubory – z Polska, Slovenska, Litvy a Belgie. Na zahájení diváci viděli **litevské Divadlo mladých**, ve kterém nastudoval světově proslulý polský režisér **Krystian Lupa** inscenaci **Austerlitz** podle stejnojmenného románu německého spisovatele W. G. Sebald. Jeho hrdina, pražský rodák Austerlitz, prochází Evropou a nachází „stopy bolesti“, zřetelné v celé její historii. Během první zahraniční prezentace po premiéře shlédli festivaloví diváci čerstvou inscenaci slavného belgického režiséra **Luka Percevala**, jehož dílo se v Plzni představilo vůbec poprvé. V inscenaci **3SESTRY** spojili síly herci a herečky dvou špičkových polských scén **TR Varšava** a **Narodowy Stary Teatr z Krakova**, jež patří i k evropské divadelní extratřídě. Velmi dobře byla přijata inscenace **Rodina** švýcarského režiséra **Milo Raua** z belgického divadla **NTGent**, která vznikla dle skutečné události V roce 2007 byla čtyřčlenná rodina na severu Francie v Calais nalezena mrtvá, bez vysvětlení, bez jasného motivu, pouze dopis na rozloučenou zněl: „*Zašli jsme příliš daleko, omlouváme se.*“ Jejich příběh tlumočí Milo Rau prostřednictvím hereckého manželského páru, jeho dvou dcer a psů. Vedle samotného představení jsme též s velkým úspěchem prezentovali Milo Raua i jako filmového režiséra díky projekci snímku **Nové evangelium**. **Slovenské komorné divadlo** z Martina přivezlo do Plzně téma, kterému se divadelní zpracování dostane jen zřídka, ale které českému publiku mohlo připadat blízké – slovenské dálnice D1. Inscenace **D1 (pracovní název)** režiséra a dramatika **Lukáše Brutovského** se ohlíží za nekonečným budováním klíčové dopravní stavby.

V rámci **českého programu** jsme v Plzni nabídli výběr inscenací z divadel **od Ostravy, přes Liberec, Hradec či Prahu**. Zařazena byla činohra, ale i přesahy k loutkám, současné opeře či mezižánrovým projektům. Pražské **Dejvické divadlo** přivezlo dramatickou inscenaci **Vina?** (režie Ivan Trojan) Daniela Majlinga. **Spolek JEDL** uvedl v Plzni dvě inscenace v režii Jana Nebeského: **Manželskou historii** podle Augusta Strindberga a inscenaci **Malý**

stvořitel / Der kleine Fratz. MeetFactory představilo dramatisaci románu **Serotonin** Michela Houellebecqa (režie Natália Deáková). **Divadlo Na zábradlí** přivezlo současnou dramatisaci velkého Balzacova románu **Ztracené iluze** (režie Jan Mikulášek). Tomáš Dianiška byl na festivalu zastoupen dvěma inscenacemi z Prahy a Ostravy: prvním byla dokumentární fikce **294 statečných Divadla pod Palmovkou**. Mrazivě strhující „dokument“ **Očitý svědek** prezentovalo **Národního divadlo** (režie Jiří Havelka).

Brněnské **Národní divadlo** uvedlo v Plzni jednu z nejlepších her Rolanda Schimmelpfenniga **Idomeneus**, (režie Štěpán Pácl). **Divadlo Drak** z Hradce Králové uvedlo maňáskovou groteskou **Šípková Růženka** (režie Jakub Vašíček). Liberecké **Naivní divadlo** přivezlo oceňovanou inscenaci **Kabinet zázraků neboli Orbis pictus** (režie Michaela Homolová). **Divadlo F. X. Šaldy** z Liberce představilo inscenaci **Sylva**, dramatisaci Vesnického románu Karoliny Světlé v režii Martina Františáka. Žánr opery v Plzni zastoupila inscenace **L'Arianna** olomouckého souboru **Ensemble Damian**. **Divadlo Petra Bezruče** do Plzně zavítalo s hrou v originálním pojetí Tomáše Dianišky – „dokumentární fikcí“ **Špinarka**. Domácí **Divadlo J. K. Tyla** se prezentovalo českou premiérou muzikálu **Green Day's American Idiot** (režie Steve Josephson). **Divadlo Alfa** pak inscenací **Jenovéfa**, **Don Šajn** (režie Tomáš Dvořák).

Festival podpořil i čerstvé absolventy divadelních škol. Brněnskou **JAMU** prezentovalo **Studio Marta** Havlovým **Vyrozuměním** (režie Martina Frejová Krátká) - absolventskou inscenací 4. ročníku činoherního herectví. Absolventský ročník **Katedry činoherního divadla DAMU** v produkci Městských divadel pražských představil inscenaci **Digitální podzemí** (režie Eva Salzmanová)

V rámci tradičního epilogu viděli plzeňští diváci novou inscenaci **Runners** (režie Rost' Novák ml. a Vít Neznal) souboru **Cirk La Putyka**, a z loňska přesunutě představení **Smrt obchodního cestujícího** (režie Michal Dočekal) **Městských divadel pražských – Divadla ABC**.

Během hlavní části festivalu ožil veřejný prostor v centru Plzně opět **open-air představeními**. Cyklopředstavení **Šampion a komár** italského souboru **Faber Teater** cestovalo s diváky několika ulicemi. V pouliční show **Turisté** francouzského souboru **Les Grandes Personnes** pak čtyřmetrové loutky vstupovali do interakce s místními. Představení **Letkyně** souboru **Holektiv** oživilo prostranství za Velkým divadlem. Speciálně pro letošní festival také vzniklo představení **Bajka** souboru **V.O.S.A. Theatre**

Bohatý program také nabídla sekce **Johan uvádí**, která proběhla nejen v prostoru Moving Station, ale třeba i v Borském parku nebo v supermarketu na Borských polích. Zapojil se plzeňský soubor **Žongléros Ansámbel** s původní pohybovou a akrobatickou show **Vpřed**. Brněnská proklimatická platforma **co2kolektiv** v čele s režisérem a dramaturgem Jiřím Honzírkem s téměř bytovým divadlem **Odvaha k beznaději**. Sólová performance **The Walk with the Unknowns** Zuzany Šklíbové pro jednoho diváka a třicet diapozitivů, **The Dream in the Supermarket** polského performerera Michała Salwińskiego pro jednoho diváka s mobilním telefonem. **Lžička pod nos** multisenzorické představení pro tři účastníky od **Nitish Jain & collective**. Inscenace **Hic Sunt Dracones** jihočeského nezávislého **Divadla Continuo**. Společensky kritická show **Cthulhucén** z produkce **Divadla DISK**.

V rámci doprovodných aktivit se s přítomnými tvůrci (režisér a umělecký tým inscenace Tři sestry, umělecký tým inscenace Family, režisér Austerlitz, režisér a umělecký tým D1 (pracovní název)).

Workshopy

Festival nabídl tradiční fotografický workshop pod vedením Viktora Kronbauera a Josefa Ptáčka.

Desítky účastníků pořizovala fotodokumentaci ze všech festivalových akcí a představení.

Divadelní foyer bylo obohaceno **výstavou fotografií ke vzniku inscenace Austerlitz**.

Záznamy jednotlivých divadelních představení pak pořizovali účastníci videoworkshopu pod vedením Petra Francána a Aleše Záboje. I videoworkshop je festivalovou stálicí, díky které vzniká rozsáhlý videoarchiv zejména zahraničních inscenací.

Již podruhé jsme uspořádali divadelní workshopy pro školy. V rámci jednotlivých dílen dostalo 10 tříd plzeňských základních a středních škol šanci si přímo na festivalu vyzkoušet divadelní tvorbu a diskutovat o dramatických prostředcích a žánrech. Díky prohlídce zákulisních prostor mohli účastníci zároveň poznat různorodost profesí, které se podílejí na vzniku inscenace, a zjistit, co vše potřebuje k životu profesionálního divadla. Workshopy vedly zkušené lektorky působící v Národním divadle v Praze a v Národním divadle moravskoslezském. Širším a dlouhodobějším cílem divadelních workshopů pro školy bylo v nejmladších divácích pěstovat lásku k divadlu a motivovat je k budoucímu zájmu a návštěvám divadel, včetně festivalu.

Mezinárodní spolupráce

Festival si dlouhodobě buduje síť externích spolupracovníků, zejména v evropských zemích, kteří festivalu pomáhají s výběrem kvalitního programu a šířením dobrého jména této výběrové přehlídky. Ve sledovaném období rovněž spolupracoval s kulturními centry a velvyslanectvími cizích států v ČR, které podporují hostování svých divadel (Institut Adama Mickiewicze a Italský kulturní institut).

Festival se pravidelně setkává se širokým a převážně pozitivním ohlasem v českém i zahraničním tisku. Za poslední léta o něm například publikovala tato významná periodika: Theater der Zeit, Critical Stages (časopis světové asociace divadelních kritiků) nebo Deník Rzeczpospolita.

Shrnutí:

Celkově program festivalu letos nabídl 40 titulů od 33 souborů/uměleckých spolků. Z toho v hlavním programu **21** českých představení a **4** zahraniční. V doprovodném programu bylo realizováno **58** akcí (8 open air produkce, 3 epilogové představení, 3 výstavy, 28 představení Johan uvádí, 4 besedy a setkání, 12 workshopů). Hrál se v devíti divadelních i nedivadelních sálech - celkem ve dvanácti lokacích včetně open air produkcí. V roce 2021 festival nabídl 5.931 vstupenek, z nichž bylo využito 4.862. Celková návštěvnost včetně doprovodných akcí, výstav, workshopů a open air produkcí byla

12.000 diváků. Vstup na venkovní akce byl volný.

Údaje o dotacích od orgánů státní správy a samosprávy

Financování projektu je vícezdrojové, a to jak z prostředků veřejných rozpočtů všech úrovní státní správy a samosprávy (města, kraje a státu), tak i částečně z vlastních výnosů. Festival je zařazen mezi prioritní projekty s vysokou dotační podporou z rozpočtu Města Plzně. Mezinárodní festival DIVADLO byl v roce 2021 podpořen následujícími institucemi:

Účetní závěrka

viz přílohy

MEZINÁRODNÍ
**FESTIVAL
DIVADLO**

Pořádají: město Plzeň, Divadelní obec a Divadlo J. K. Tyla ve spolupráci s Divadlem Alfa

Ředitel festivalu: Jan Burian

Výkonný producent: Zdeněk Pánek

Dramaturgická rada: Kamila Černá, Jan Kerbr, Jitka Sloupová, Dora Viceníková, Michal Zahálka

Vedoucí produkce: Tomáš Kilbergr

Čestné předsednictvo festivalu: Frank Castorf, Martin Huba, Krystian Lupa a Tom Stoppard

Generální mediální partner: Česká televize

Mediální partner: Euronova Group

Mezinárodní festival DIVADLO podpořilo Ministerstvo kultury ČR, Město Plzeň, Plzeňský kraj a Nadace 700 let města Plzně.